

Arbeidsmarktmonitor 2015-2: Iets meer vacatures

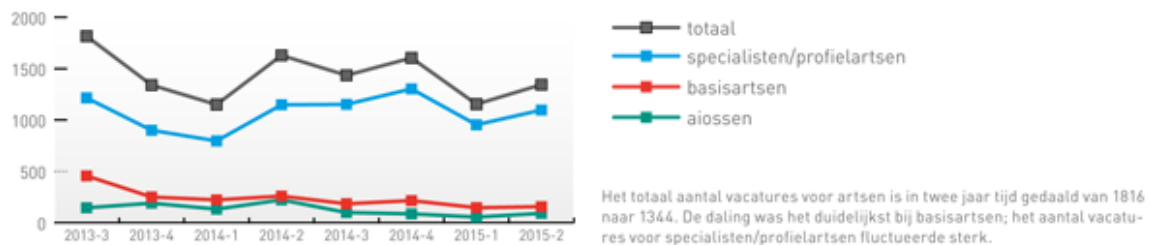
Publicatie	Nr. 31/32 - 30 juli 2015
Jaargang	2015
Rubriek	Artikelen
Auteur	Lieke de Kwant
Pagina's	1446-144

WERK EN INKOMEN

Ggz-instellingen hard op zoek naar 'psychiaters die willen blijven'

De arbeidsmarkt voor artsen vertoonde in het afgelopen kwartaal een kleine opleving. Het aantal vacatures voor psychiaters was opvallend hoog; er lijkt sprake van een mismatch tussen vraag en aanbod.

1 Ontwikkeling in aantal vacatures per groep

In het tweede kwartaal van dit jaar verschenen er 1344 vacatures voor artsen, een stijging van 16 procent ten opzichte van het kwartaal daarvoor. Deze kleine opleving kan nog niet compenseren voor de daling op de langere termijn: in de afgelopen twee jaar is het totaal aantal vacatures met 26 procent afgenomen (zie figuur 1). Er zijn wel grote verschillen tussen de verschillende groepen artsen. De arbeidsmarkt voor specialisten en profielartsen vertoonde de laatste twee jaar weliswaar grote fluctuaties, maar de daling van het aantal vacatures was uiteindelijk gering (10%). Bij basisartsen tekent zich een veel duidelijker dalende lijn af: 65 procent minder vacatures. De verslechterende situatie voor met name basisartsen leidde afgelopen voorjaar al tot een noodkreet van het Capaciteits-orgaan, artsenwerknemersorganisatie LAD en De Geneeskundestudent in Medisch Contact. Het aantal basisartsen neemt snel toe, ze moeten steeds langer wachten op een opleidingsplaats en zitten steeds vaker in de WW. Het Capaciteitsorgaan herhaalde daarom half april zijn verzoek aan het ministerie van Onderwijs om de jaarlijkse instroom in de geneeskundestudie per direct fors te verlagen. Daar is tot op heden nog geen reactie op gekomen, aldus het Capaciteitsorgaan.

Psychiaters

Het overzicht van vacatures per specialisme in het afgelopen kwartaal toont enkele opvallende ontwikkelingen. Zo waren er pieken in de vraag naar gynaecologen, reumatologen en urologen, waardoor deze specialismen flink stegen in de ranglijst (zie figuur 2).

Bij vergelijking van de ranglijst met die van eerdere kwartalen, valt verder de bijzonder grote vraag naar psychiaters op. Dit specialisme staat al geruime tijd hoog in de vacatureranglijst, maar 264 is het hoogst getelde aantal vacatures sinds begin 2013. Bij bestudering van de vacatures blijkt dat ze vrijwel allemaal afkomstig zijn van grote ggz-instellingen. 80 procent van de advertenties is echter niet geplaatst door de instelling zelf, maar door een werving- en selectiebureau. Dat zegt iets over de moeite die het kost om de vacatures te vervullen. Daarnaast valt op dat 13 procent van de posities interimfuncties betreft en dat in veel andere advertenties staat dat 'invulling op tijdelijke basis bespreekbaar' is.

Mismatch

Volgens senior consultant zorg en welzijn Maarten de Haan van werving- en selectiebureau Matchpartner, dat afgelopen kwartaal tachtig vacatures voor psychiaters publiceerde, duiden deze tekenen op de mismatch tussen vraag naar en aanbod van psychiaters. 'Wat we zien is dat veel psychiaters ervoor kiezen om zelfstandig te gaan werken. Het lijkt erop dat ze niet tevreden zijn met sommige ontwikkelingen in de gevestigde ggz: de vergadercultuur, de bureaucratie, het feit dat ze steeds minder daadwerkelijk behandelen. Als ze al bij een instelling willen werken, is dat op interim-basis als zzp'er. De instellingen willen juist graag iemand die blijft en nemen alleen interimers aan als het echt niet anders kan.'

Commercieel directeur Titjana Ruyt van werving- en selectiebureau BKV, afzender van 115 vacatures voor psychiaters in het afgelopen kwartaal, heeft een soortgelijk verhaal. 'De ggz is sterk in beweging. Er zijn grote nieuwe fusieorganisaties ontstaan die nieuwe bedrijfsvisies formuleren en psychiaters in loondienst zoeken die in de nieuwe organisatie passen. Vaak zijn dat psychiaters met aanvullende deskundigheid op bedrijfseconomisch, financieel of managementgebied. Dat zijn aspecten die inmiddels wel aandacht krijgen in de opleiding, maar vroeger nog niet. Dergelijke posities zijn daarom vaak lastig te vervullen. Verder speelt een rol dat de zorgverzekeraar verlangt dat een psychiater als hoofdbehandelaar optreedt, terwijl daadwerkelijke behandeling wegens bezuinigingen in de ggz steeds vaker door andere, goedkopere professionals plaatsvindt. Ik gis dat veel psychiaters niet alleen aangenomen willen worden voor hun handtekeningsbevoegdheid.' Overigens komen er waarschijnlijk nieuwe regels over hoofdbehandelaarschap naar aanleiding van het rapport-Meurs, maar die worden op zijn vroegst in 2017 van kracht.

De Nederlandse Vereniging voor Psychiatrie (NVvP) wil niet speculeren over de betekenis van de ontwikkelingen op de arbeidsmarkt. Het aantal leden van de afdeling Zelfstandig gevestigde psychiaters is, in vergelijking met andere jaren, niet significant gestegen, aldus de vereniging.

Kinder- en jeugdpsychiatrie

In 52 van de 264 vacatures voor psychiaters wordt gevraagd naar een kinder- en jeugdpsychiater. Dit past bij het structurele tekort aan kinder- en jeugdpsychiaters in Nederland dat zich al jaren doet gelden. Volgens een woordvoerder van GGZ Nederland wordt het tekort de laatste tijd wel nijpender, als gevolg van de veranderde opzet van de opleiding psychiatrie. 'Voorheen werden artsen opgeleid tot algemeen psychiater en konden ze zich daarna verder specialiseren. Nu moeten ze zich al na 2,5 jaar vastleggen op een bepaald werkveld. In de praktijk blijken velen te kiezen voor volwassenenpsychiatrie, niet voor ouderen- of kinder- en jeugdpsychiatrie. Dat heeft vermoedelijk ook met de nieuwe Jeugdwet te maken, waardoor de kinder- en jeugdpsychiatrie niet langer tot het domein van de gezondheidszorg wordt gerekend, maar tot het gemeentelijk domein. Sommigen vrezen daardoor statusverlies. Gemeenten zouden psychiatrische problematiek bij kinderen en jongeren vaak bagatelliseren en reduceren tot opvoedingsproblematiek. Dat maakt het domein van kinder- en jeugdpsychiatrie mogelijk minder aantrekkelijk.'

De NVvP herkent het verhaal over statusverlies niet. Wel krijgt de vereniging signalen dat het vanwege de problemen die zijn ontstaan door de decentralisatie minder aantrekkelijk is voor zelfstandig gevestigde kinder- en jeugdpsychiaters om in de jeugd-ggz te werken.

Arbeidsmarktmonitor tweede kwartaal 2015

rang	vroeg kwartaal	specialisme/profiel	aantal vacatures	omvang beroepsgroep***	vacatures per 100 artsen
1	1	specialist ouderengeneeskunde	159	1533	10,4
2	2	arts verstandelijk gehandicapten	20	227	8,8
3	3	psychiater (incl. kinder- en jeugd)	264	3497	7,5
4	8	SEH-arts KNMG	24	436	5,5
5	6	klinisch geriater*	12	251	4,8
6	5	revalidatiearts	26	547	4,8

7	20	gynaecoloog	48	1099	4,4
8	9	arts indicatie en advies KNMG	2	53	3,8
9	18	reumatoloog	12	322	3,7
10	22	uroloog	16	443	3,6
11	7	arts voor maag-darm-leverziekten	18	503	3,6
12	17	verslavingsarts KNMG	7	198	3,5
13	11	jeugdarts KNMG	31	1004	3,1
14	4	forensisch arts KNMG	4	136	2,9
15	15	bedrijfsarts	52	1858	2,8
16	13	kinderarts	42	1528	2,7
17	37	nucleair geneeskundige*#	5	188	2,7
18	14	internist	55	2243	2,5
19	12	anesthesioloog	45	1844	2,4
20	16	orthopedisch chirurg*	19	810	2,3
21	27	arts-microbioloog*	6	289	2,1
22	26	verzekeringsarts	20	987	2,0
23	29	neuroloog	19	971	2,0
24	44	neurochirurg	3	159	1,9
25	25	chirurg	25	1403	1,8
26	21	oogarts	13	738	1,8
27	31	arts infectieziektebestrijding KNMG	2	114	1,8
28	32	cardioloog	18	1104	1,6
29	23	radioloog	20	1242	1,6
30	19	longarts	10	640	1,6
31	10	plastisch chirurg*	5	334	1,5
32	36	dermatoloog	8	569	1,4
33	24	radiotherapeut*	4	311	1,3
34	30	patholoog	4	452	0,9
35	35	klinisch geneticus	1	152	0,7
36	33	keel- neus- oor-arts	3	535	0,6
37	38	huisarts**	69	12.634	0,5

38	34	intensivist****	2	670	0,3
39	46	arts maatschappij en gezondheid	2	716	0,3
40	39	ziekenhuisarts KNMG	2	0	0,0
41	41	arts medische milieukunde KNMG	0	14	0,0
42	42	arts tuberculosebestrijding KNMG	0	26	0,0
43	47	arts internationale gezondheidszorg en tropengeneeskunde KNMG	0	89	0,0
44	43	sportarts	0	133	0,0
45	28	cardiothoracaal chirurg	0	150	0,0
46	45	arts beleid en advies KNMG	0	159	0,0
47	40	donorarts KNMG	0	0	0,0
totaal			1097	43311	

* vacaturegegevens zijn aangeleverd door beroepsvereniging

** vacaturegegevens huisartsen zijn aangeleverd door waarneembemiddeling.nl

*** omvang beroepsgroep per 1-7-2015 aangeleverd door RGS

**** aantal werkzame intensivisten per 1-4-2015 aangeleverd door Capaciteitsorgaan